

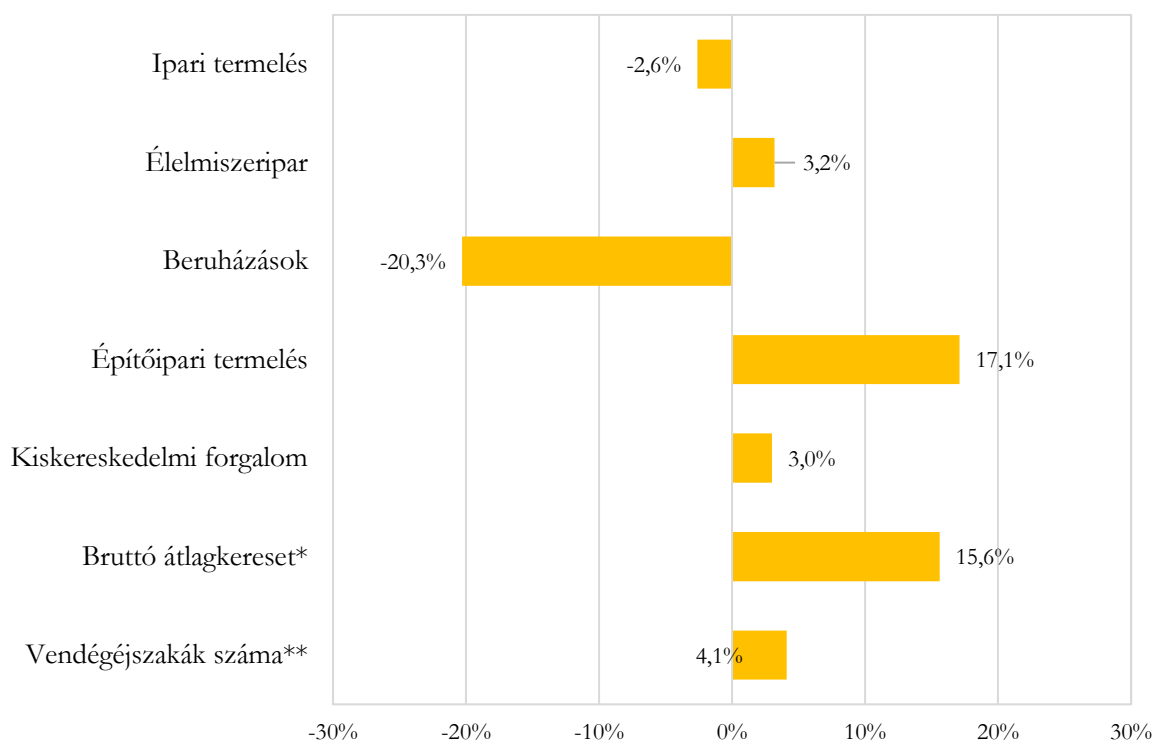
**Csongrád-Csanád vármegye
gazdasági helyzetének alakulása
2024. I. félév**

Bevezetés

A kihívásokkal teli inflációs időszak után 2024-ben a magyar gazdaságot a feldolgozóipari termékek iránti keresletcsökkenés, illetve a német gazdaság gyengélkedése érinti hátrányosan. Noha a munkaerőpiaci adatok kedvezőek és a reálbérek ismét emelkednek, a lakossági fogyasztás nem állt helyre, és fiskális szempontok miatt számos állami beruházás elmaradt. Mindezek a folyamatok Csongrád-Csanád vármegye gazdaságában is jelentkeztek. Tovább gyengült a vármegye beruházási teljesítménye, az ipari termelés pedig alacsony bázisról - elsősorban az élelmiszeripar külpiaci értékesítéseinek köszönhetően - csak csekély mértékben bővült. Az építőipart az év eleji kiemelkedő eredménye tartja a felszínen, de a rendelésállomány csökkenése borús kilátásokat vetít előre. Ez év júliusáig a szálláshelyek vendégforgalma emelkedett, de a vendégek tartózkodási ideje csökkent.

1. ábra

A főbb gazdasági mutatók alakulása Csongrád-Csanád vármegyében

Vállalkozási környezet

A vállalkozások számára 2024 első feléve kihívásokkal teli volt. A gazdasági bizonytalanságok különböző mértékben érintették az egyes ágazatokat, Csongrád-Csanád vármegyében a mezőgazdaságban csökkent, az iparban stagnált, a szolgáltatások területén kismértékben nőtt a regisztrált vállalkozások száma.

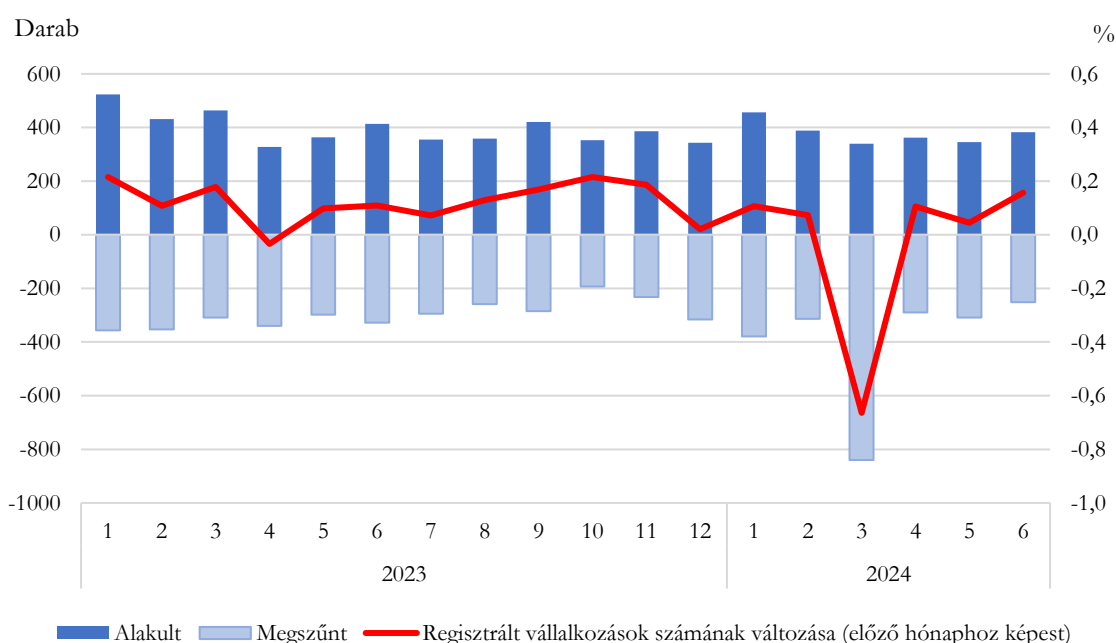
A regisztrált vállalkozások számának 2022. évi jelentős visszaesését, melyet elsősorban a kata adózási forma átalakítása okozott, 2023 januárjától egy lassú, de folytonos növekedés váltotta fel. A kedvező folyamat 2024. márciusában megszakadt, de az országosnál kisebb mértékű és elsősorban az önálló vállalkozókat érintő visszaesés után, a félév végére a vállalkozások száma újra megközelítette a 78 ezret.

2024 júniusában több mint 62 ezer önálló vállalkozót és mintegy 15 ezer társas vállalkozást tartottak nyilván, előbbiből az egy évvel korábbinál közel 400-zal, utóbbiból 84-tel több szerepelt a nyilvántartásokban, így számuk összességében 0,6%-kal haladta meg a tavalyi, alacsony bázist. A vállalkozások több mint harmadát a megyeszékhelyen regisztrálták.

A vállalkozói kedv alakulását az újonnan alakult és a megszűnt szervezetek száma is mutatja. 2023 januárjától az önálló vállalkozások körében a megszűnések száma jelentősen lecsökkent, a vállalkozások összlétszáma enyhe növekedésnek indult, míg országosan a kedvezőtlen folyamatok tovább folytatódtak. 2024. első hat hónapjában januárban jegyezték be a legtöbb (457) új vállalkozást, a többi hónapban számuk nem érte el a 400-at. A megszüntetett vállalkozások száma egyedül márciusban (840) haladta meg az újonnan alakulókét, és többségük – elsősorban adminisztratív okok miatt – a mezőgazdasági adószámmal rendelkező magánszemélyek (ide tartoznak az őstermelők is) közül került ki.

2.ábra

Az újonnan alakult és a megszűnt vállalkozások száma Csongrád-Csanád vármegyében

Nemzetgazdasági ágak szerint 2024 júniusában a legtöbb vállalkozást a mezőgazdaságban (34%) tartották nyilván. Jelentős arányt képviseltek még az ingatlanügyletekkel (10%), a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységgel (mint pl. a szakértői, tanácsadói vagy mérnöki szolgáltatás) (9,5%), a kereskedelemmel (8,7%), illetve az építőiparral (7,1%) foglalkozó vállalkozások. Leginkább a mezőgazdasági vállalkozások száma csökkent, egy év alatt közel 800 önálló vállalkozó került ki a nyilvántartásokból. A jelentősebb nemzetgazdasági ágak közül az építőipari és az ingatlanügyletekkel foglalkozó vállalkozások száma stagnált, míg az előző év azonos időszakához képest a legnagyobb mértékű (9,2%-os) növekedést a szállítás, raktározás területén történt.

Az ország ötszáz legnagyobb árbevételű vállalkozása közül tizenkettőt jegyeztek be Csongrád-Csanád vármegyei (ezen belül hatot szegedi) székhellyel. Ezen vállalkozások a TOP 500 árbevételéből mindössze 2,3, létszámából 1,9%-kal részesedtek, mellyel Csongrád-Csanád a főváros és a vármegyék sorrendjében a középmezőnyben helyezkedik el: árbevétele alapján a 9., létszáma szerint a 13.

Az árbevétel szempontjából kiemelt vállalkozások a vármegyén belül a megyeszékhelyre koncentrálnak. A száz legnagyobb vállalkozásból 54 volt szegedi, e szervezetek tették ki a TOP 100 vállalkozások létszámának felét, árbevételének 36%-át. A megyeszékhelyen kívül még Hódmezővásárhelyen (17 db) és Szentesen (10 db) fordult elő jelentősebb számú kiemelt szervezet. A legnagyobbak közé sorolt vármegyei vállalkozások közül főtevékenységük alapján 43 a kereskedelemben, 32 a feldolgozóiparban tevékenykedett.

Beruházások¹

2023-ban visszaesett a beruházási aktivitás Csongrád-Csanád vármegyében. A 245 milliárdos egész éves produktum 13%-kal maradt el a 2022. évitől. A jelentősebb nemzetgazdasági ágak közül az energiaipar, az oktatás és az ingatlanügyletek területén volt bővülés (7,5 és 21%-os, illetve csaknem másfélszeres), míg a feldolgozóipar beruházásainak volumene 27%-kal, a kereskedelem pedig harmadával csökkent. Az év folyamán minden negyedévben mérséklődött a beruházási aktivitás, a legnagyobb visszaesés az első negyedévet jellemezte.

2024 I. félévében tovább gyengült a beruházási tevékenység. A Csongrád-Csanád vármegyei székhelyű szervezetek az országos teljesítményérték 1,8%-át, 90 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, ami ötödével kevesebb az egy évvel korábbinál. A Dél-Alföld másik két vármegyéjében szintén negatív irányú volt a beruházások teljesítményértékének változása. Egy Csongrád-Csanád vármegyei lakosra 231 ezer forint teljesítményérték jutott, ami alapján a főváros és a vármegyeek rangsorában a 15. helyen állt. A csongrád-csanádi beruházók lakosságárányosan az országos átlagérték 44%-át, a kiemelkedő súlyt képviselő Budapest nélkül számított vidéki átlagnak pedig az 59%-át költötték el.

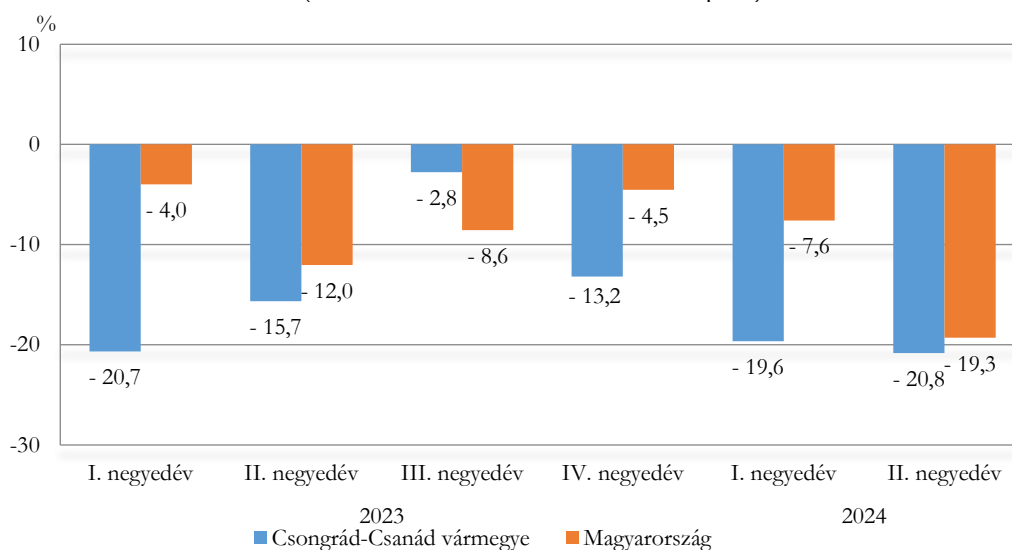
A gazdasági ágak közül a fejlesztésre fordított összeg változatlanul a feldolgozóipar esetében volt a legmagasabb, annak ellenére, hogy a beruházási érték – összehasonlító áron számolva – 35%-kal elmaradt az előző évitől. Az itt felhasznált 18,7 milliárd forint 54%-át az élelmiszeripar, ezen belül elsősorban a hús-, baromfi-hús-készítmény, illetve a tejtermékek gyártásának bővítésére, korszerűsítésére fordították. Az energiaipar bár jelentősen növelte részesedését a beruházásokból, az egy évvel korábbival megegyező második legmagasabb arányt képviselte. A nemzetgazdasági ágba investált 16,7 milliárd forint szinte teljes egészében a villamosenergia-termelés, -ellátás alágazat bővítését és fejlesztését szolgálta. A jelentősebb nemzetgazdasági ágak közül egyedül az energiaszektorban történt bővülés (21%). Beruházási részarányt tekintve a harmadik helyen szereplő kereskedelem investálásainak értéke 40%-kal, a sorrendben öt követő oktatásé negyedével csökkent. A beruházások 33%-os volumencsökkenése mellett a 6,7 milliárd forintot fejlesztő mezőgazdaság rangsorban az 5. helyre csúszott vissza az előző évhez képest. A nemzetgazdasági ágak közül még az 5,4–5,4 milliárd forintos fejlesztést végrehajtó szállítás és raktározást, valamint az ingatlanügyleteket érdemes kiemelni. A többi ágra még ennél is kevesebb pénz jutott és külön-külön egyik részesedése sem érte el az 5,0%-ot.

Anyagi-műszaki összetétel szerint a fejlesztési források háromötödét épületek és egyéb építmények építésére, 22%-át import, 17%-át pedig belföldi gépek, berendezések és járművek beszerzésére fordították. Az épületberuházások 4,8%-kal emelkedtek, ugyanakkor a külföldi gyártású gépek, berendezések és járművek teljesítményértéke összehasonlító áron 48, míg a belföldieké 32%-kal visszaesett. Az értékatatok alapján a gépek, berendezések és járművek 56%-a importból származott.

---

¹ Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, a szervezetek beruházásait székhely szerint tartalmazzák, függetlenül a beruházás helyétől, és a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásokra, létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési szervekre és a kijelölt nonprofit szervezetekre vonatkoznak. Előzetes adatok.

A beruházások volumenváltozása (előző év azonos időszakához képest)

Ipar

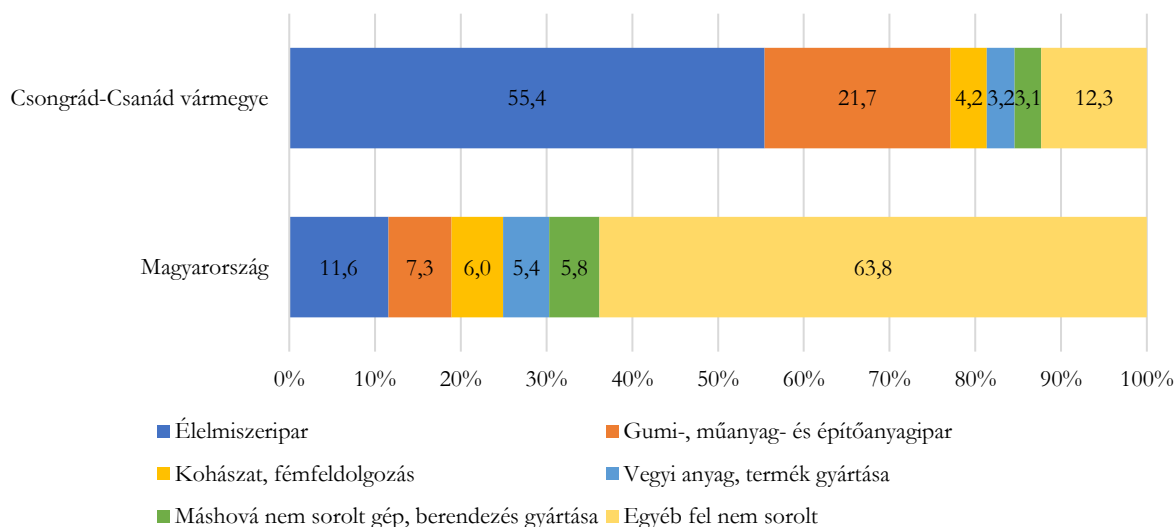
A vármegye iparát jelentős visszaesés jellemezte a 2023-as évben, a négy főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások Csongrád-Csanád vármegyei telephelyein 12%-kal maradt el a kibocsátás az egy évvel korábbitól, amely az 5. legmagasabb visszaesést jelentette meg a vármegyék között. 2024 I. félévében viszont fordulat következett be a vármegye ipari teljesítményében, a növekedést elsősorban a magára találó és egyre inkább az exportpiacokon értékesítő élelmiszeripar idézte elő.

2024 I. félévében a vármegye 665 milliárd forint értékű kibocsátása az országos ipari termelés 2,5%-át adta. A termelés volumene 2,5%-kal emelkedett, miközben az országos teljesítmény 3,6%-kal csökkent. A csongrád-csanádi növekedést a vármegyék közül csupán a korábbi alacsony bázist ledolgozó Tolna ipara tudta felülmúlni. A növekedést nagy kilengések jellemezték az év első felében: az első két hónap magabiztos bővülést hozott, a kedvező tendencia márciusban átmenetileg megtört, de az április –részben bázishatásnak köszönhetően– 8,7%-os emelkedéssel tért vissza, ezt követően júniusig stabilizálódott az ipari termelés szintje.

Az egy lakosra jutó ipari termelés 2024. január–júniusban 1,7 millió forintot tett ki a vármegyében, amely 40%-kal maradt el az országos átlagtól. A vármegyék és a főváros rangsorában ezzel az értékkel – az egy évvel korábbihoz képest három helyezést javítva – Csongrád-Csanád a 12. helyen állt.

A 49 főnél többet foglalkoztató vármegyei székhelyű ipari vállalkozások ipari termelési értéke (víz- és hulladékgazdálkodás nélkül) 1,6%-kal maradt alatta az előző év azonos időszaki értéknek 2024. I. félévében. Az értékesítések 2,7%-os mérséklődését a haza eladások 5,4%-os csökkenése okozta, míg az exportvolumen gyakorlatilag stagnált.

A feldolgozóipari termelés megoszlása főbb ágazatok szerint*, 2024. I. félév

*A 49 főnél többet foglalkoztató vármegyei székhelyű ipari vállalkozások adatai alapján.

Csongrád-Csanád iparának 2024. I. félévi növekedését szinte kizárólag a vármegyei feldolgozóipari produktum többségét (55%-át) kitevő élelmiszeripar 3,2%-os bővülése idézte elő, amely a vármegyei felpattanáshoz hasonlóan szintén korrigálni tudta az előző évi visszaesést. Az ágazatcsoport értékesítése ugyanakkor csupán 1,4%-kal nőtt, a hazai eladások 2,5%-os zsugorodását az 5,6%-kal bővülő export ellensúlyozni tudta. A csongrád-csanádi élelmiszeripar hazai piacon értékesített termékei már második éve mutatnak visszaesést, míg a külföldi értékesítések nagy részben vissza tudtak zárkózni az energiaválságot megelőző értékesítési szintekre. Az ágazatcsoport korábban inkább a hazai piacokat részesítette előnyben, 2024 I. félévében azonban az exportértékesítések súlya (51%) kis mértékben már meghaladta a hazai eladások összegét, de egyik célpiac esetében sem érte el a 100 milliárd forintot az értékesítés összege.

Az élelmiszeriparon belül elsősorban a 2,9%-os növekedést elérő húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása és 14%-kal bővülő egyéb élelmiszer gyártása alágazatok növelték exportértékesítéseiket, előbbi 5,2%-kal, utóbbi 13%-kal. A hazai értékesítés nehézségeiről a kizárólag belföldön értékesítő pékáru, tésztafélék gyártása alágazat eladásainak 5,3%-os mérséklődése ad képet.

A vármegye feldolgozóipari termelésének több mint ötödét adó gumi-, műanyag- és építőanyagipar 15%-kal esett vissza. Az ágazatcsoport 87%-át kitevő exportértékesítés 10%-kal mérséklődött, alapvetően meghatározva a teljes eladások 11%-os csökkenését, ugyanakkor a belföldi eladások ebben az esetben is magasabb, 19%-os zuhanást szenvedtek el. Az ágazatcsoport már második éve visszaeső teljesítménye mögött elsősorban a porcelán, kerámiatermék gyártása alágazat közel egyharmados termeléseszkökenése állt a 2024. I. félévi adatok alapján, amely az európai kereslet zsugorodása miatt létszámleépítést is kénytelen volt eszközölni.

A termelés az alacsonyabb részarányú feldolgozóipari ágazatcsoportok közül a gépiparban 3,8%-kal mérséklődött a máshová nem sorolt gép, berendezés gyártása ágazat termelésének háromnegyedére csökkenése miatt, a vegyi anyag, termék gyártása pedig 71%-kal bővült főként szervezeti változás miatt. A kohászat, fémfeldolgozás teljesítménye stagnált.

A vármegyei ipar víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számolt exportértéke (225 milliárd forint) az összes értékesítés 54%-át adta. A külpiazi értékesítés stagnált, miközben a belföldi eladások csökkentek, így a vármegyei ipari szervezetek értékesítésében nőtt az export súlya, ami mindazonáltal még jóval alacsonyabb a hazai átlagnál (69%). A szűkebb feldolgozóiparban az értékesítés bevételeinek 64%-a származott a külpiacokról, az ágazat országos átlagától (77%) azonban ugyancsak elmaradt.

A feldolgozóipar részét nem képező energiaipar vármegyei szerepe jelentős, a víz és hulladékgazdálkodás nélkül számolt ipari produktum 12%-át adta. A nemzetgazdasági ág értékesítést kizárólag a hazai piacon folytatott, külpiazi eladásai nem voltak. Az energiaipar 63 milliárd forintos hazai piacon megvalósuló értékesítése így a belpiaci eladások harmadáért felelt a vármegyében, ami 6,9%-kal maradt el az előző év azonos időszakától.

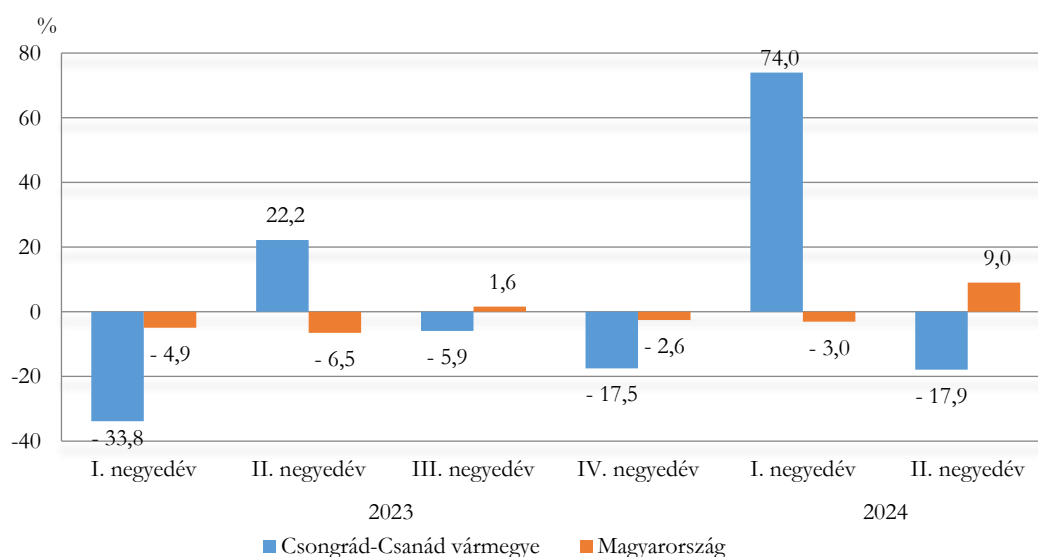
Építőipar

A Csongrád-Csanád vármegyei székhelyű építőipari vállalkozások 2023. évi termelési értéke 177 milliárd forint volt, ami összehasonlító áron – az országos 2,5%-os csökkenésnél nagyobb mértékben – 7,7%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. A visszaesés mértékét tekintve Csongrád-Csanád a főváros és a vármegyék között a középmezőnyben helyezkedett el. Építményfőcsoportok szerint a kibocsátás nagyobb részét (73%-át) adó épületépítések 3,3, míg az egyéb építmények építésének volumene 18%-kal volt kevesebb az egy évvel korábbinál. Éven belül hullámzóan alakult az építőipar teljesítménye.

2024 I. félévében kedvező fordulatot vett a vármegye építőiparának helyzete: a 90 milliárd forint termelési érték – az országosan mért 3,6%-os növekedésnél nagyobb mértékben – 17%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Területi összehasonlításban Bács-Kiskun és Pest vármegyét követően ez a 3. legmagasabb adat. A vármegye építőipari vállalkozásai az országos kibocsátás 3,8%-át adták. Az egy lakosra jutó termelési érték (232 ezer forint) – ami a hazai átlagtól 5,5%-kal maradt el, ugyanakkor a vármegyék átlagát 26%-kal haladta meg – alapján Csongrád-Csanád a főváros és a vármegyék rangsorában az 5. helyet foglalta el.

5.ábra

Az építőipari termelés volumenváltozása
(az előző év azonos időszakához képest)

2024 első hat hónapjában a termelés bővülését az épületek építésének 24%-os növekedése eredményezte, az egyötödös részarányúra zsugorodó egyéb építmények építésének volumene ugyanis 2,6%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábnál. Az építőipari ágazatokat tekintve a termelés volumene az épületek építése ágazatban 41, a speciális szaképítésben 11%-kal bővült, ugyanakkor az egyéb építmények építésénél 22%-kal visszaesett.

Az építőipari szervezetek szerződésállománya, illetve a megkötött szerződések nagysága a termelés kedvezőtlen alakulását vetítik előre. A június végi 56,1 milliárd forint rendelésállomány összehasonlító áron héttizeddel volt kevesebb az egy évvel korábnál, ami területi összehasonlításban Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyét követően a második legrosszabb adat. A vállalkozások 49,7 milliárd forint értékű új szerződést kötöttek, volumenében 37%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A visszaesés mértéke a vármegyék és a főváros körében itt volt a második legmagasabb.

Lakáspiac

A kiugró 2022. évhez képest 2023-ban számottevően visszaesett a lakásépítések száma Csongrád-Csanád vármegyében. A használatba vett lakások száma 67%-kal maradt el az egy évvel korábtól, s csupán 382 új lakás épült. Utoljára 2015-ben adtak át ennél is kevesebb (266 darab) lakást a vármegyében. A vállalkozói lakásépítésben erőteljesebb visszaesés (82%) figyelhető meg, mint a lakosság körében (39%), ennek következtében az építetők körön belül egy év alatt közel duplájára nőtt a természetes személyek aránya.

2024 I. félévében tovább folytatódott a kedvezőtlen tendencia: csupán 187 lakás épült, 28%-kal kevesebb az előző év azonos időszakánál. Országosan 18%-kal esett vissza a lakásépítések száma. Szegeden 27%-kal kevesebb lakás kapott használatbevételi engedélyt, mint 2023 első hat hónapjában, Hódmezővásárhelyen pedig ugyanannyi (8 lakás). A vármegye többi városában és a községekben szintén kevesebb – 52, illetve 13%-kal – lakás épült. Az új lakások 58%-a (109 új lakás) Szegeden, valamivel több mint egynegyede pedig a községekben épült. Az előzetes adatok alapján Csongrád-Csanád vármegyében az épített lakások tízezer lakosra jutó száma (4,8) elmaradt az országos átlagtól (6,3).

A vállalkozói lakásépítés 34, míg a lakossági kivitelezés 22%-kal csökkent. Az építetők összetétele nem változott lényegesen az előző év azonos időszakival összehasonlítva. Természetes személyek megbízásából épült a lakások közel hattizede, 41–41%-uk a megyei jogú városokban, illetve a községekben. A gazdasági szervezetek lakásépítéseik 91%-át a vármegyeszékhelyen hajtották végre. Az átadott lakások 59%-a saját használatra készült, 38%-a értékesítési célt szolgált. Bérbeadásra csupán 5 lakást épült.

Az új lakások 68%-át családi házban, valamivel több mint háromtizedét többszintes, többlakásos épületben adták át. Lakóparki építkezés továbbra sem volt. Legnagyobb mértékben a többszintes, többlakásos épületben befejezett lakások száma csökkent, 78%-kal, de családi házban is 22%-kal kevesebb lakást vettek használatba, mint egy évvel korábban.

2024 első hat hónapjában 203 lakásépítési engedélyt hagytak jóvá a hatóságok, ami 27%-os visszaesést jelent az előző év azonos időszakához képest. Évek óta nem volt ilyen alacsony az otthonteremtési szándék. A beadott kérelmek 61%-a egy lakásos lakóépület építésére irányult, a fennmaradó részt a többlakásos lakóépületek jelentették.

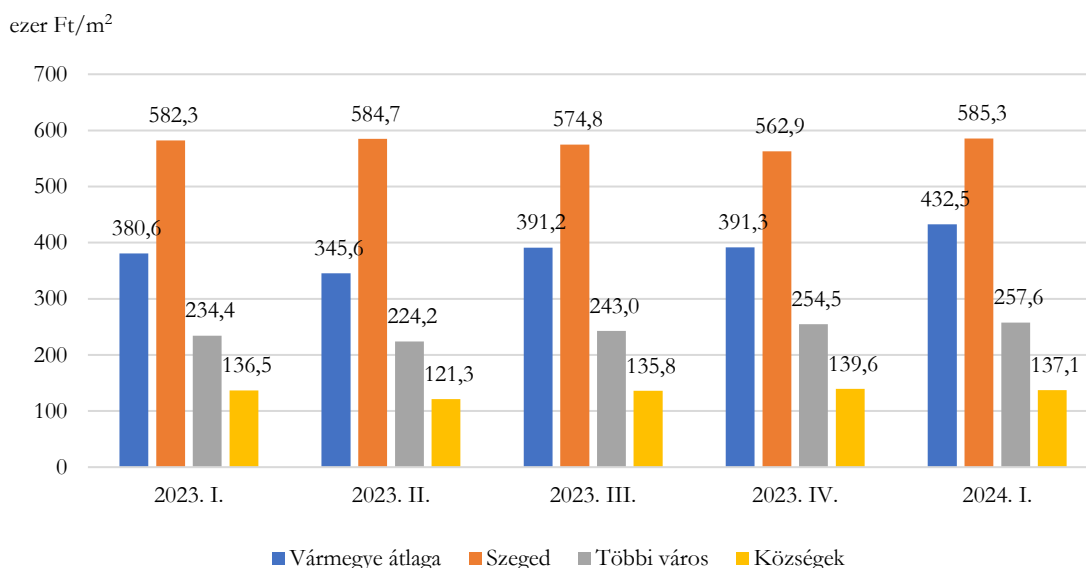
A 2024. I. negyedéves előzetes adatok szerint tovább nőttek a lakásárak a vármegyében: a lakások négyzetméterenkénti átlagára 433 ezer forint volt, 14%-kal több, mint egy évvel korábban. A többlakásos lakóépületek és a panelépületek átlagára jóval magasabb, a családi házaké pedig közel fele a vármegyei átlagnak. Mindhárom épülettípus lakásárai emelkedtek egy év alatt, a legnagyobb

mértékben a családi házak drágultak. A vármegyeszékhelyen a teljes lakásállományt tekintve 35%-kal magasabb az átlagár a vármegyei átlagnál. Bizonyos épülettípusok esetén jóval nagyobb a különbség: a szegedi családi házak négyzetmétere 2,2-szer került többre, mint ugyanezen épülettípus vármegyei átlaga.

6. ábra

A lakások átlagos négyzetméterárai Csongrád-Csanád vármegyében

Turizmus

Kedvezően alakultak a turizmus főbb mutatói 2024 első hét hónapjában, amihez a reálbérek növekedése, az infláció csökkenése, illetve a fogyasztói bizalom javulása is hozzájárult. A vármegyét továbbra is vonzó célpontnak tartják turisták, de megmaradt az a trend, hogy a több vendég átlagosan kevesebb vendégéjszakát töltött el a szálláshelyeken.

Csongrád-Csanád vármegye szálláskapacitását ez év júliusában a kereskedelmi szálláshelyek részéről 97 szálláshely jelentette, ahol 2,5 ezer szobával, és 6,7 ezer férőhellyel várták a vendégeket. Míg a kiadható szobák száma közel 8%-kal bővült, a férőhelyeké kismértékben (2,7%-kal) csökkent. A magánszálláshelyeken további 6,4 ezer, az előző évinél 2,8%-kal kevesebb férőhely áll rendelkezésre.

A vármegyében a szállásférőhelyek több mint felét a magasabb minőséget képviselő hotelek kínálták. Az egy évvel korábbinál ötten több, 35 szálloda várta a vármegyébe látogató vendégeket, ahol a választható férőhelyek száma 16%-kal, 3,5 ezerre nőtt. A szállodák férőhelykapacitáskihasználtsága az év első 6 hónapjaiban kissé elmaradt az előző évitől, júliusban azonban a férőhelyek 68%-a volt foglalt, szemben a 2023. júliusi 65%-kal.

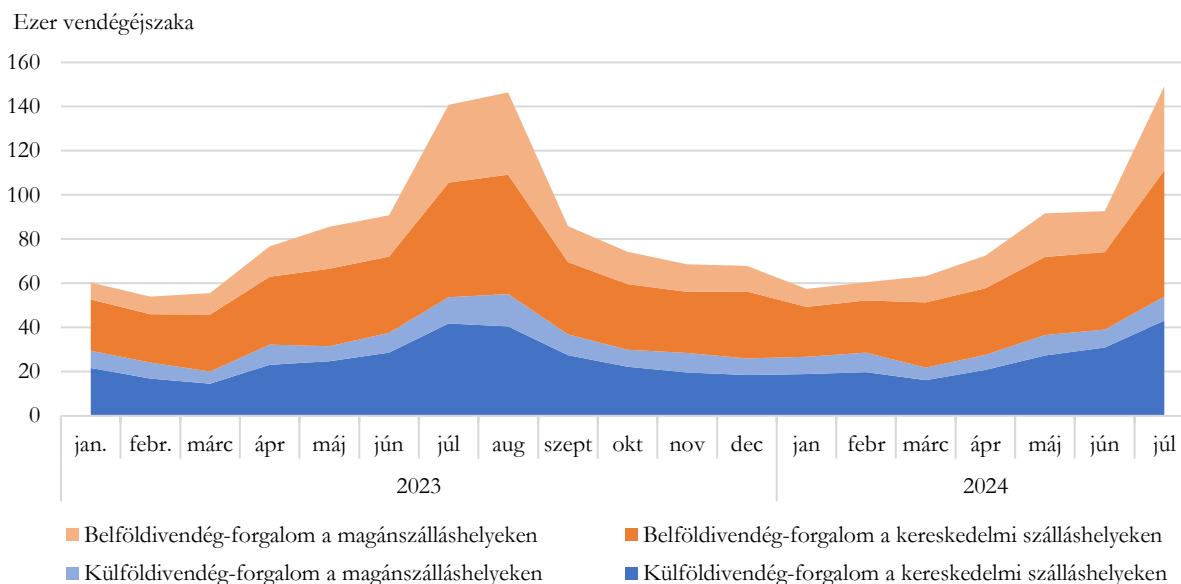
A szálláshelyeket 2024 július végéig 300 ezer vendég kereste fel, akik együttesen 587 ezer vendégéjszakát töltöttek el a vármegyében. A vendégek száma 8,0, a vendégéjszakáké 4,1%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban, de a növekedés mértéke kissé elmaradt az országos átlagtól. A vendégforgalom hasonlóan alakult mind a kereskedelmi, mind a magánszálláshelyeken.

A különbség inkább a külföldi és a hazai vendégek vendégforgalomban mutatkozott. A külföldi vendégéjszakák háromnegyedét fogadó kereskedelmi szálláshelyekre 10%-kal több vendég érkezett, míg a vendégéjszakák száma csak 3,3%-kal bővült. A belföldi forgalom kétharmadát realizáló kereskedelmi egységeken hasonló mértékben nőtt mind a vendég (+5,8%), mind a vendégéjszakák száma (+4,7%). A magánszálláshelyekre 15%-kal több külföldi vendég érkezett az év első hét hónapjában, a rövidebb itt tartózkodás miatt azonban a vendégéjszakák száma nem változott.

Kedvezően alakult a belföldi forgalom, ahol mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma meghaladta az előző év azonos időszakit, előbbi 5,8, utóbbi 6,5%-kal.

7. ábra

A vendégéjszakák száma a szálláshelyeken Csongrád-Csanád vármegyében

A szálláshelyeken a legtöbb vendégéjszakát a német (38 ezer), a szerb és a román (37-37 ezer) vendégek töltötték el. E három országból érkezők vették igénybe az összes külföldi vendégéjszaka 46%-át, 8,1%-kal többet, mint 2023 azonos időszakában. Közülük a német vendégéjszakák száma nőtt a leginkább (+21%). Ezzel szemben az év első hét hónapjában a korábbinál kevesebb (-6,8%) vendégéjszakára foglaltak szállást a Törökországból érkezők (14 ezer), az osztrák vendégforgalom az ötödével csökkent (9,9 ezer), míg a cseh a felére esett vissza (6,7 ezer).

2024 első hét hónapjában a bevételek nyolctizede származott a kereskedelmi szálláshelyek forgalmából. A kereskedelmi szálláshelyeken 9,1, a magánszálláshelyeken további 1,8 milliárd forint nettó árbevétel képződött, ami folyó áron 19, illetve 7,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A kereskedelmi szálláshelyek bevételeinek 67, a magánszállásoknak 92%-át a szállásdíjak tették ki, a további bevételek a vendéglátásból és az egyéb bevételekből származtak. Széchenyi Pihenőkártyával a január–júliusi időszakban a kereskedelmi szálláshelyeken folyó áron számolva az egy évvel korábbinál 1,3%-kal kevesebbet, 641 millió forintot, a magánszállásokon 9,5%-kal kevesebbet, további 78 millió forintot fizettek ki a kártyatulajdonosok. Az egy szoba egy működési napjára jutó szállásdíjbevétel a kereskedelmi szálláshelyeken júliusban meghaladta 19 ezer forintot, és 11%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál, a magánszállásokon a REVPAR értéke egy év alatt 5,5%-kal, 8,6 ezer forintra emelkedett.

A vármegye turizmusa továbbra is a megyeszékhelyre összpontosul, az ide látogatók az összes vendégéjszaka 57%-át (337 ezer vendégéjszaka) Szegeden töltötték el. A forgalom a vármegye egészéhez mérten kevésbé, de összességében emelkedett. Ugyan több külföldi vendég érkezett, de vendégéjszakáik száma elmaradt (-4,6%) az előző év azonos időszakától, míg a hazai vendégek körében nőtt a város népszerűsége, a turisztikai szálláshelyek vendégéjszakájában mért belföldi forgalma 7,3%-kal emelkedett. A második legjelentősebb település Mórahalom, a vármegyébe érkezők a vendégéjszakák 13%-át töltötték el itt. A vendégéjszakák száma (75 ezer) a belföldi vendégek elmaradása miatt mérséklődött (-2,4%).

Kiskereskedelmi forgalom

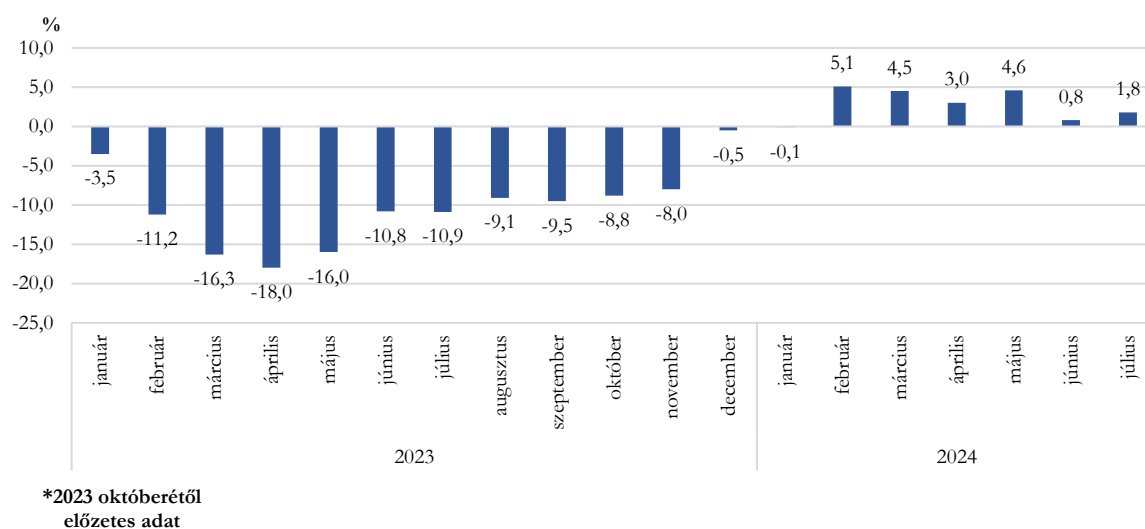
A 2023-ban jellemző magas infláció, a reálbér-csökkenés és az ezzel együtt járó fogyasztás-csökkenés hatalmas veszteségeket okozott a kiskereskedelmi szektorban. A kiskereskedelmi forgalom jelentősen, egyes hónapokban 15%-ot meghaladva maradt el az egy évvel korábitól. Az inflációs sokk elmúltával és az reálértéken ismét emelkedő bérekkel azonban a fogyasztás mértéke bár növekedett, de még mindig nem érte el az inflációs időszak előttit. Ennek az az oka, hogy a lakosság számára a fogyasztás helyett az infláció által megtépzott megtakarítások visszaépítése, a hitelek törlesztése lett a prioritás.

A Csongrád-Csanád megyei kiskereskedelmi üzlethálózat 2024 I. félévében 319 milliárd forint értékű forgalmat ért el.

Az éves alapon számolt volumenindex szerint az országos trenddel (102,8) összhangban és hasonló mértékben nőtt az üzletek forgalma az I. félévben (103%). A havi adatok szerint januárban még stagnált a forgalom, majd májusig 5,1–3,0% közötti bővülést tapasztalhattunk, mely értékektől a június-július havi bővülés ismét jelentősen elmaradt.

8. ábra

**A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumenváltozása
Csongrád-Csanád vármegyében***
(az előző év azonos hónapjához viszonyítva)

2023. év végén mintegy 5,0 ezer kiskereskedelmi üzlet (gépjármű- és járműalkatrész üzletekkel együtt) várta a vásárlókat Csongrád-Csanád vármegyében, 346-tal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az üzletek kevéssel több, mint harmadát üzemeltették egyéni vállalkozók.

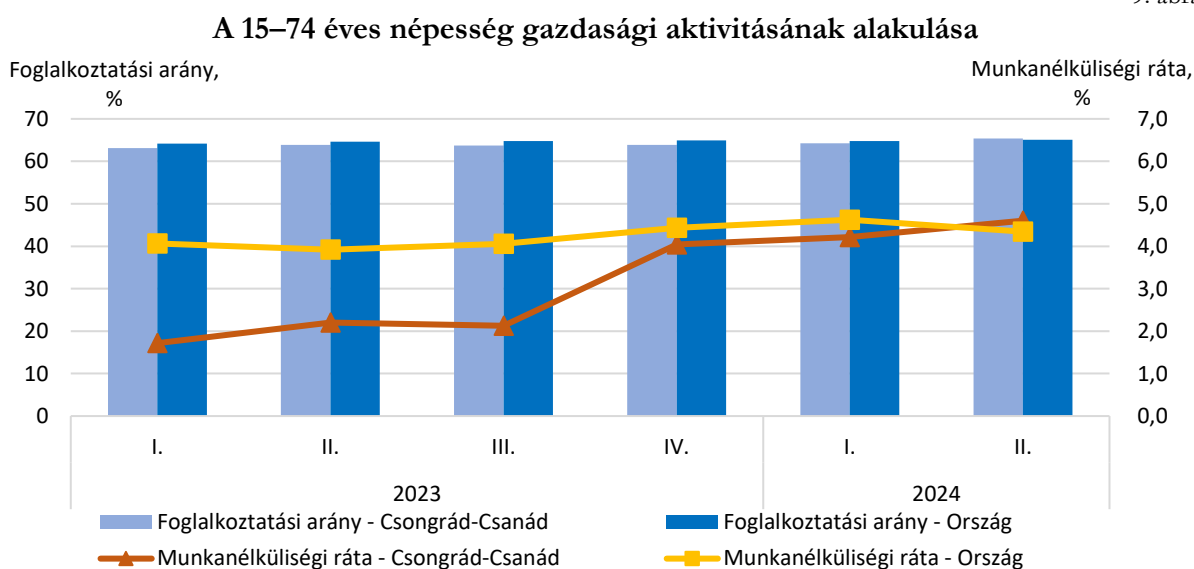
Munkaerőpiac

Az ipari termékek iránti kereslet csökkenése és a kedvezőtlen gazdasági környezet késleltetéssel, de éreztette hatását Csongrád-Csanád vármegye munkaerőpiacán. A munkanélküliségi ráta 2023. utolsó negyedévében elérte, majd a rákövetkező negyedévekben meghaladta a 4%-os értéket. Hiába került a gazdaságilag aktívak száma közel 10 ezer fős előző évihez képesti bővülést követően a 200

ezer fő fölé 2024. II. negyedévében, a munkaerőpiacon ebben az időszakban megjelenteknek csak egy része tudott elhelyezkedni.

A II. negyedévi 4,6%-os vármegyei munkanélküliségi ráta így már a 10. legmagasabb volt a vármegyék és a főváros rangsorában, míg az egy évvel korábbi 2,2% még az 5. legalacsonyabb értéket jelentette. A foglalkoztatottak száma 2024. II. negyedévében egy évet követően először tudott érdemben bővülni, a 65,4%-os foglalkoztatási ráta a 7. legmagasabb értéket jelentette az egy évvel korábbi 9. helyezést kis mértékben meghaladva.

9. ábra

2024. április–júniusban közel 119 ezer főt foglalkoztattak a vonatkozási körbe² tartozó vármegyei szervezetek, amely 1,2%-kal elmaradt az előző év azonos időszakitól.

Az alkalmazotti létszám mérséklődését elsősorban az egészségügyi szolgáltatásban dolgozók 13%-os csökkenése okozta, amelyben így valamivel több mint 8 ezer fő dolgozott 2024. II. negyedévében. A nemzetgazdasági ágon belüli létszám visszaesése döntő részben a fekvőbeteg-ellátás szakágazat ezer fős csökkenését tükrözi a szentesi kórház felsőoktatásba történő integrációjának eredményeként. A szintén 8 ezer fő fölötti alkalmazottat foglalkoztató építőipar nemzetgazdasági ág létszáma 5,3%-kal csökkent.

Az alkalmazottak ötödét foglalkoztató feldolgozóiparban 3,2%-kal csökkent a létszám. A gumi-, műanyag- és építőanyagipar alkalmazottainak száma 281 fővel lett kevesebb – szinte kizárólag a termelés visszaesését elkönnyvelő porcelán, kerámiatermék gyártása és a tűzálló termék gyártása alágazatok létszámcsökkenése miatt – és már csak 4,5 ezer főt tett ki, míg a kohászat és fémfeldolgozás 194 fős visszaesést követően még 2,5 ezer fő felett maradt. A legnagyobb foglalkoztató élelmiszeripar létszáma csekély mérséklődést követően továbbra is elmaradt a koronavírus-járvány előtt tapasztalt 8 ezer fő körüli értékektől.

² Munkáltatók teljes köre (alkalmazottal rendelkező vállalkozások, nonprofit szervezetek, illetve költségvetési intézmények teljes körűen)

A vármegyei alkalmazotti létszám adminisztratív átrendeződésének köszönhető az oktatás ezer fős bővülése, így a nemzetgazdasági ágban már 21 ezren dolgoztak. A létszámnövekedés döntő részben a Szegedi Tudományegyetem által átvett szentesi kórház munkavállalóit érinti, ennek következményeként a felsőfokú oktatás szakágazat létszáma már meghaladta a 10,5 ezer főt a 13%-os bővülést követően.

2024 II. negyedévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 561 ezer forint volt, amely 16%-kal múlta felül az előző év azonos időszaki értékét. Ez a növekedés meghaladta az országos átlagot, a vármegyei átlagkeresetek az országostól való elmaradása ennek ellenére még 85 ezer forintot tett ki. Az átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 15, a szellemieknél 16%-kal emelkedett, előbbiek átlagosan bruttó 436 ezer, utóbbiak 683 ezer forintot kerestek.

A jelentősebb létszámot foglalkoztató nemzetgazdasági ágak közül az oktatásban (25%) a vármegyei átlagot meghaladóan, míg a közigazgatásban (15%), a vendéglátásban (14%) az építőiparban (13%), a feldolgozóiparban, a kereskedelemben és a tudományos és műszaki tevékenységben (egyaránt 12%), valamint az egészségügyi szolgáltatásban (10%) annál kisebb mértékben nőttek a keresetek a II. negyedévben.

A nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma közel 5 ezer főt tett ki 2024 júniusában, amely gyakorlatilag megegyezett az egy évvel korábbival. 2024 első hónapjait kivéve nem emelkedett meg jelentősen az álláskeresők száma, a 2024. februári 5421 fő volt a legmagasabb szám a júniust megelőző egy évben. Júniusban ugyanakkor a betöltetlen álláshelyek száma 46%-kal emelkedett a vármegyében az előző júniushoz képest, így a munkaerőpiac feszesebbé vált: tíz üres álláshelyre az előző évi 38 helyett 26 álláskereső jutott. Az álláskeresők ötöde szakközépiskolai végzettséggel rendelkezett, amely a legmagasabb arányt jeleníti meg a megyék és a főváros rangsorában.

A nyilvántartott álláskeresők közel fele kevesebb, mint 3 hónapja keresett munkát a júniusi zárónapon, és mindössze bő harmaduk számított félévnél hosszabb ideje álláskeresőnek. Az álláskeresőségi időtartama csak Győr-Moson-Sopron vármegyében volt alacsonyabb a vármegyeinél.

Júniusban az álláskeresői segélyben részesülők zárónapi száma 57 fővel 1417-re emelkedett. Az álláskeresői járadékban (1497) és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (310) részesülők száma gyakorlatilag stagnált.